

שנה אחת לשלטון פואנקרה

עברה שנה מיום שהתיצב פואנקרה בראש הממשלה בצרפת.

ביום 20 ליולי 1926 הניע השער של הלידה האנגלית בצרפת ל-240 פראנק, פאריס היתה כסרקחה. הבנקים והקופות המו מאדם רב, כולם נזדרזו לקנות וליוטה וזה כדי להציל את מסונם מכל סורעניות שהבוא. משרד הרואר היו מלאים אנשים אשר באו לנכות את הסכונותיהם, ומשלוח המכתבים והמלגמות כמעט שפסק ליום כספר. הבורסא השתוללה עם הדלונים המשונים של שער הפראנק, עד שנאלצו לסגור את שעריה. בתי הספר לביניהם היו גדושים המוני לקוחות אשר באו לקנות את כל הבא בידם ובלכד להפטר כמעט הפראנקים אשר בכיסם. ההפגנות נגד הודים הלכו ונכרו ובעליהם מיליונים מבני אמריקה עזבו במנוסה את פאריס ונמלטו על נפשם. האשראי של אוצר המדינה בבנק הצרפתי ירד עד מיליון פראנק בשמרות, ובנק שפרי הכסף איים לנעול את קופותיו.

והמצב המדיני בימים ההם היה נתון בהסכנות יתירה. קואליציה תקיפה של אילי הכסף, התרושה הכנדה, מא לגות הימין והעונות הגדירה יצקה שמן על המדורה והגדילה את המנוכה. גם כפתה השמאל הבורגני נמצאו שני מדינאים, אשר ידם במצב ופיוע הזה: בריאן, כאשר מאפס פעולתו נתמוצצה הקואליציה הסמשלחית וקאיו, כאשר חבט לעצמו סתן זכויות לשלטון יחיד, כדי להוציא לפועל את תכניותיו הכספיות, לשמע התביעה הזו צהלה הרי אקציה, אשר זה כבר השמיעה מעל דפי עתיניה את הדרישה לדיקטטורה כספית ושליטה זכותו של בית הנבחרים להתערב בעניני הכספים. המפלגה הרדיקאלית היתה נתונה בין המצרים. הרי בשנת 1924 נלחמה מפלגת זו בפואנקרה, כאשר זה ררש לעצמו זכויות מיוחדות, אשר היו יותר מסויגות ומצומצמות מדרישותיו של קאיו, והרי מכאן באה הכוונת של פואנקרה עם הבחירות במאי היחכן, איפוא, שהרדיקאלים יהפכו בן לילה את עורם ויצאו ללמד סניגוריה על דרישותיו של קאיו, רק בגלל היותו חבר למפלגתם? הוצא מזה שהרדיקלים הצביעו נגד החצעה וממשלה בריאן קאיו יצאה בדימוס. הרי, ראש המטה נגדים לקאיו, נאלץ לאחוז ברסן המטה שדה ולהקים את הקבינט. בינתיים הניע השמיו של הצד שננגד למרום קצו והבהנה הכללית עברה כל תחום. הלי רה האנגלית עלתה ל-250 פראנק ומע' לה. הרי היה אנים, בו ביום שהציג את חברי ממשלתו - לצאת בדימוס. פואנקרה נסל עליו להקים ממשלה, והרדיקאלים שהיכו שוק על ירך גרמנו במרכבת הקואליציה. ביום 24 ליולי נהיה פואנקרה לנשיא המיניסטרים ולמיי

ניסטר הכספים.

כבר בתקופת השנה הראשונה שלאחר המאורע הזה נשרנו פני הדברים במדינה. הבהלה פסקה, שער הליירה האנגלית ירד, שלא בהתערבותה של הממשלה, עדי הניעה ב-6 לאוגוסט אשתקד ל-160 פראנק, זה הרשים מספר מיוצב הפראנק בשיעור של 2 פנסים אנגליים (200 פראנק ללייש). באיצר-המדינה נמצאות עתה דויות בערך של מיליארד רולאר. לפני שנה היתה צרפת כסיתה להון האנגלי והניול ועתה הסטיק ננק השמרות הצרפתי לסלק את הובותיו לאנגליה ולהבטיח את עצמו, עיי קנית והב גרולה ספני הירוש ההתקפות מצד אנליה. על אוצר המדינה ניתך סכור כסף, שנת התקציב נסחיימה כני טיב, בעורף ניכר, הושגי המדינה שבו להפיק קיד את הסכונותיהם בידי מוסדות הכמ' שלה, הכנסות המסים עלו כהודש מאי חשוא ב-1418 מיליון פראנק על חכר-נסות דאשתקד. בקיצור: צהלה ורנה בצרפת!

אולם התמורה הזו לא יצאה מפי הנכורה, כי טבעה היא ביחסי הכוחות אשר בצרפת. ממשלות השמשל הבורגניות, התלויות מ-1924 ממוצא איטלים של הסציאליסטים, השתדלו במדה פחדה או יתירה להתנכר על המשבר הכספי בדרך דימוקרטיה של פוליטיקה כספית, מאמצים אלה נתנסו לקור המי נאט ונתפוררו מרם ותקופה של אילי הכסף, אשר הורירו את שער הפראנק, בהשתמשם באדי רעל בפלחמת המע' מדות, העתונות האזירה שהיא ממשרתיהם הנאמנים ועושי רצונם של אילי הכסף הנהירה את ההמונים השכם והעי רב מלחת אמון במוסדות הכספיים של הממשלה, ומו אוון קשבה לרברייבלע אלה וניהרו חמוני המונים אל קיפות-המוסדות הצלה לדרוש במפניע את החזרת מקדונותיהם וחסינותיהם. כדאי להזכיר, כי ההמונים האלה מוסרים בימי בחירה את קולותיהם לרשימות הרדיקאלים והמוציאונים, אולם בעניני-מסון נאמנים עליהם דברי העתונות הרי אקציוניה, טבלי דעת, כי באמונתם זו הם מקעקעים את חויה מפלגתם הם.

אולם עם תנוסת הרדיקאלים ועם בוא פואנקרה לשלוט בכיסה נשתנו הדברים תכלית שנוי, מי שישב עוד אחסול כסתר ונגלוי והנריל בעצם ידיו את המבוכה ואת האנדרלמוסיה - פסק ממלאכתו-תחיל משמיע מחמאות ורברי עדוד, דלתי העם, אשר עוד אחסול, בהיות הריו על כסא נשיאות המיניסטרים, צרו על משרדו הבנקים והרואר - כבי שו עתה את רונם ונשתתקו בשמעם, כי פואנקרה לקה את הממשלה תחת ידיו, ובקראם שחור על גבי לבן מעל עמודי העתונים, כי פואנקרה הוא-הוא חוף המבטחים, הבנקים רנדולים נייעורו

לפעולות-יתר והפראנק העפיל מעלה מעלה, כתום עשרה ימים ירד שער הלייש בצרפת וראו כולם, כי נסים מתרחשים לעיני השמשו

אולם באה גם שעת הפרעון על כל הטובה ששמעה על צרפת. פואנקרה דרנו בקודש לסלק חשלומו חובות בהקפדה יתירה ולעתים מומנות. ובבוא יום הפרעון נתברר תכלית ביורה, כי כל ההבראה הזו לא נעשתה אלא על חשבוננו של מעמד הפועלים, כי הוכסלו המסים המוטלים על בחור העסקים והאמירו מסי החוצרת, הניעה החיבור, הרכבת, הרואר, התעריסים ומחירי סחורות המנופולין, נעשו קיצוצים וקיצוצים מדובים, כראש וראשונה בשדה... רפוליטיקה הסוציאלית, ומתחת כל הבראה הזו באה רנושפנקא של אילי הכסף.

אמנם, למעשה, הביא פואנקרה לידי יצובו של הפראנק, אם גם נתיאש מסחשבתו תחלה להעלותו עוד כמה מעלות, כמות-החוב של הפראנק מניעה כיום ל-65 עד 80 אחוז ויתכן איפוא ליצב את הפראנק גם מבחינה חוקית. אולם אילי הכסף אן היציב הזה נוה

להם, ברצונם לשמור על כנייהוין של הורדת-השער בבוא שעת-היצון להעביר את אחת הממשלות מן העולם, אילו הוצב הפראנק בעזרת ההון מחויל, כי אז נשגב הנשק רזו בידי בעליה-כיס - ועל זה ודאי שהיו מצמצמים, ולפיכך יותר גם פואנקרה, לעה עתה על יצובו החוקי של הפראנק.

עם קניעה זכות הבחירות המתו-ויות אפשר לנה, כי גם בבחירות בשנת 1928 ינצח רוב משמאיל, מפלגת הימין הישנות לפורענות וי העומדת להתרנש על הם והן מוסרות מדעה, כי עם הנצחון תבוא סיד ירדת-הפראנק, בימים אלה נתפרסם ספר חדש על הפוליטיקה הכספית של צרפת, מעשה-ידיו עחונאי ריאקציוני, על אפו וחמתו סנכא המהבר לנצחון השמאל ותוא סדכר כפיטי פרטים על הירדה הגדולה של הפראנק שתביא בעקב הנצחון הזה, לאמור: אהובי המוסדות שבצרפת מוכנים ומסומנים יום למחרת-הבחירות להמיט על ארצם את האסון הכספי אשר סכתי ליחפה עליה ב-24 יולי 1926, בעמים של האוהבים האלה..

פי ס.